

my new

CURUTZETACÓEN IBILBIDEA.

BICI BEDI JESÚS
JESUCRISTO GURE JAUNĀC,

GUIZON-EN EROSTE EDO RÉDENCINOIAGAITI,
CALVARIO-CO MENDIRA EGUN CITUBAN OIN-ATZ,
EDO PAUSU DOLOREZCOAC, DEVOCINOZ
ERABILTECÓ MODUBA.

Bizcai-có eusquerán iminija.

BILBON :

ADOLFO DEPONT-EN SILLUTEGUIJAN.

—
1854, garren urtian.

THE MEDICAL

UNIVERSITY OF TORONTO

COLLEGE OF PHYSICIANS AND SURGEONS

OF THE UNIVERSITY OF TORONTO

DOCTORAL DEGREE

GRADUATION

DEGREES OF GRADUATES

BIRBON:

REPORT-ON SURVEY

1884.

Siñaturic lenengo; baña bijotsetic biar dan modnbán curutsiac eguiten dozuzala, esan eiquezu devociñoeric beroenagaz.

Neure Jesucristo Jauna &c,

SARRERIA.

¡Gueure Jesus maitagarrija! bada gnri ceuscun asco gure edo amodijo andija gaiti, gura izan cenduban irago calvarijoco bide

itsaltuba, necaturic, eta estuturic curutse santuben pisu andijagaz. Bide penazco onetan gugaiti irago cenduzan neque andijeen gomutan, opa deutsuguz gue orain, gu astera goiazan calbarijo onetan esan eta eguingo dogun guztija, eta emongo doguzan oin atz edo pausabaac ceure pasiñoeco irabaste edo merecimentu andijac-gaz batean.

Orain ganic daucagu gogoa, irabasteco, Aita Santu Errromocoac, bide santu au dabiltsanentsat, emonic ditubeezan parcacinoe edo indulgencijaac, eta guztijaaç esquiniten deutsuguz purgatorijoco anima erruqui-garrijaac zor deutsuben-en quitugarritzat.

Onetaraco erregututen dentsugu bijots gustitic, arren gorde daguizula Elesha Ama Santea; indartu eta zabaldu religinoia; yagon cristinau errijaac; zaindu fede-dunaac; parcatu gueure pecatubaac ondu pecatarijaac; eta ceruratu aïmbat lasterren, purgatorijoco lece illun itzal icaragarriscoan penetan dagozan anima erruquitsu orrec.

Iguzu bada arren Jauna gracijs, devocino santu onetan zuri gusto emoteco. Amen.

Aitea-ren, Semca-ren, eta Espiritu Santubaren icenean. Amen.

Asi gaitezan esaten
Jesus-en neque penaac,
gogortada larritasun
erijotsa eta minaac.
Lagun dayoguri guztijoc
Jesus-eri negarrez,
Calvarijoco bidean
doionari ain nequez.

LENENGO GUERA-ALDI EDO ESTACINOIA.

*Lecu-onetan preso artu, azotadu, eta erijotsaco
sentencija emon eutseen Cristo gure Jaunari.*

Azotez galdu ezquiero
gueure Jesús laztana,
condenau dau Pilatosec
curutce baten illtera.
Etsan emen asco izan
azotez odol-ustutia,
amorruz quendu nay deutsé
crutse baten vicitsea.

Pensau eguizu Cristinauba, ez eucala
Jesus-ec beste erruric gueure pecatubaac
bere gañean artsea baño.

ESCAPIDEA.

¡Oh Jesús adoragarrijá! Ce maite dozun ceuc eguinico guizon esquer guestocoa; bada berari demoniñca-ren mempetic atera-ta Cerubetaco ateac zabaldute-arren pasiñoe negar garriscoari asijerea emoteco, ceure icaslari edo discipulubac-gaz Jerusalen-en pascoa eguin da, yoan ciñan Getshemanico ortura, eta ainche ceure bijotsa guztiz larrituric, estutasun-en indarrez gorputz guztija odolezco izarditan des-eguin ta guero, gura cenduban izan ceure arerijo amorratubai zalduba; soca eta categ indartsubac-gaz lotuba; echeric eche tatarra erabilija, testigu guzurrezcoac-gaz zalatuba; icaslaric maite-nac ueatuba; Barrabas dongueagaz bat egui-na; bost milla azotez ebaguija; arantsa bildur garriz Coroatuba; Eta oneec asco ezpalira leguez, emon eutsubeen curutse lotsagarri baten ilteco erabgui edo sentencija, estimentan cindubeczala erijotsa-guille eta lapur bat baño guichiagotsat. Iguzu, arren Jauna, bijotz zabala, ceuc leguez onean eta baquean erøateco erbeste negarrezco onetaco neque, atsacaba, eta gaishotasunaac, alan gueure erijotsaco orduban ceure aoti entzun daigun betico ceruraco sentencija. Amen.

Pecatu eguin dot, Jauna, eta erruquija nigaz, ceure pasiñoe eta erijotsea gaiti.

Aita gurea eta Ave-Marija.

Bedeincatuba eta alabaduba izan dedilla Jesucristo-ren pasiñoe Santuba, eta bere Ama maiteac bide onetan gu gaiti irago cituban neque eta penaac.

Onelainche esan eiquezu curutse bacochean.

BIGARREN GUERALDIJA.

*Emen imini eutseen curutzia lepoan Cristo
gure Jaunari.*

Curutse astun bat lepo gañean
iminita daroe,
guztiz arin arrastaca
erruqui asco bague.
Oraindino icusi ez dá
berà ilteco egurra
inori eroan eraguiten
erijotsa-co lecura.

Arritu emen Cristinaubaac, icusiric cé humilic doian erijotsará coroe itsaltsu bategaz Ainguerubeen erreguea, bera ilteco zubilto tzarrá zolbarda azotez apurtuben gañean darioala.

ES CABIDEA.

¡Gure animeen erosle edo redentoria! Cé prestito eta gusto andijagaz darroazun ceu il-teco bear dan arbola astuna, azotez odol os-tu-ta indargaturic egon da bere, berac azpi-ratu-co zaitubala yaquin da bere, Aitaren aserracuntzia beeratute-arren : ;Ce amodijoz dirautsazun besoac zabalic! erdu nigana ordu onean aimbeste demporocaz deseetan zaitudazan curutze adoragarrija, ceure bitartez atara daguidazan, diabru asmutsbac bere escupian daucazan animaac; erdu bada ni-gana benetan bijotzeti maite zaitudazan arbola osasuntzuba, ceugandie esqueguita bi-citsea galdubagaz quitutu daguidazan beste arbola galdubac. Adan-en semeai ecarri deut-seezan calte ain negargarrijac... ;Baña bildots bigun otsan eta mansoa! ;Nora zoaz curutce astun pisutsu ori lepoan dozula? ;Céc, baña céc zarabilz ain aspiratuba? ;O Isaac eguijazcoa! Cé ishillic eta gogoti zoazan erijotsaco lecu it-zal bildur-garrira gueu gaiti bicitsea emoten.. Iguzu, Jauna, indarra guc borondate guztija-gaz eroan daigun penitencijaco curutsia, gu-re bijotsaac mindu ez ditecen, mundu one-tan emoten deuscuzuzan nequeac-gaz, eta gure atseguiin guztija izan dedin, ceugaz cu-rutsian penetia, au izan bedi gure poz-garri

eta gloria. Amen. Jauna pecatu &c.

Aita gurea &c.

IRUGARREN GUERALDIJA.

*Emen yausi zan lenengo curutziagaz gure
Salvaguillea.*

Icaratu Ainguerubaac
icaratu icusiric,
ceuben errengue indartsuba
luce Iuurrrian echunic.

Pecatubac gaiti curutse pean
badago erru bagaea,
æcelan aurquitu-co ete da
erru dunen animea?

Beguire emen pecatarijaae, cé yausi eta
azpiratubac dagozan gure animaac, icusi dai-
gun Jesús-egan pecatuba-ren astuntasuna.

ES CABIDEA.

¡Gueure Jesus bijotzecoa, ceru eta luurren
eguillea! andija da nombait gure pecatubeen
astuntasuna, bada luurrari yo eraguiten

deutsee ceure majestade guztiz altsubari, gauza guztijaac indartu-ten dabezan orri. Curutze astunagañean eta Jaungoicoa-ren semia azpian... ¡Ay! ¡Cé icusgarri negargarriga. Munduko pecatu guztijaac artu dozuz curutze orretan, eta euren pisu esquerguiac ezarri dau luurrera ceure gorputz ódolduba Jerusalen-go calien erdijan... Eta orregaiti bere ain alamin gogorraac pocic daroazuz, Jesus laztana, gu guztijoc Jaungoicoarentsat irabastea-gaiti, vorondate osoagaz esquiniten zara erijotsaric crúbel eta lotsagarrijenera, baña erdibituten deutsu ceure bijotsa ezagututiac, alperra izango dalaascoentzat ceure calvarijora-co igoqueria, leen leguez maitatuko dogula pecatuba, eta asco, eta asco ez-gareala valijadu-co ain ugarri gugaiti ezarten dozun ceure zanetaco odolagaz...

Eregui gaizuz, Jesus gozoa, ceure graciya santubagaz pecatuban yausten gareanoc, ezagutu eraiguzu, ce caltegarrija dan pecatuba maite izatia, eta iguzu arren, ceure escuba, aurrerantsean gueure bicitsa gaistoac obatuta, pecatubari gorrotoz beguiratu-ta arindu daigun gure pecatubaac astundu deutsubén curutse nequetsu ori, asquenik ceure laguntzan ceruco bear zari gozoac izateco. Amen. Jauna pecatu &c.

Aita gurea &c.

LAUGARREN GUERALDIJA.

Emen alcar icusi ebeen Ama Seme erruquigarrijaac.

Negarrezco bəguijac-gaz
daez Amac Semea,
galduric eta il bearrez
¡Ay! au bay zala nequea.
Ceruco eguzqui bijaac
euren minaac mututu-ric,
alcarri beguira dagoz
arnasaric atera ecinic.

Pensau eguizu Cristinauba, ce icara eta
larri aldijaac iragoco cirian, munduban izan
dirian Ama Semeric laztan-en artean aur-
quitu ebeanean alear calvarijo-co bidean.

ESCABIDEA.

¡Cerubetaco erreguina, eta Amaric erru-
carrijena! Ce estu eta larri guelditu-co yat-
zun bijotza, araco Jerusalen-go larri calean
ceure erraijac icharon ecin da, odol-en er-

rastubetati negarrez atsian yarraitu-ta, icusi
cendubanean ceure erraijetaco seme laztana,
eta Ainguerubeen edertasuna, curutce astu-
nagaz necaturic, bere buruba arantsa zorrot-
sez galduric, arpegui ederra ubelduric, gor-
putz guztija odol usturic, larrijaren andiz
berbaric atera ecinic, osta osta oñen gañean
egoala eta erruquija-ren apurric bagaric
soca gogor bategaz zamati lotuta, golpeca, al-
garaz eta deadarrez, soldauben arma artean
iltera daroiel... Alderatu zaite Ama erruqui-
garria, millá bicitsa galtseco asco dan icus-
garri triste órretati : andijeguijaac dira zu
zure semiac daroazan nequiac, eta urrindu
zaite beragandi, bada gueijago larritu-co dau
estutasun orretan ceu icustiac, bere agonija
eta erijotsiac baño... Quen zaite bada, Ama
tristea, gente ain gaisquille orreen arteti, ba-
da echatorcó zure garbitasunari, lapur eta
erijotsa guilleen artean yoatia... Baña !Ay!
neque gueijagotsat daucazu bera bagaric bi-
citea, min ala edo tormentu orreec iruntsi-
tia baño; andija dá deutsazun amodijua, eta
gura deutsazu lagundu eroaten bere pasiñoe-
co naibagueac. Gure eroste edo redencinoian
parte euqui gura dozu, eta gura deutsazu la-
gundu ataraten guizona demoniñoa-ren erpa
arteti, lagundu gura deutsazu idiguiten,
aimbeste guizaalditan ichi-ta dagozan ceruco
ateac... Zoaz bada ordu onian, Ama tristea

gu gaiti ilten doian semeari lagun eguitera, zoaz ain laztan dozun semeari, aimbeste goza-aldi emon deutsuzan semeari, atsenengo agur negarrezcoac eguitera: zooz, bada, beragaz batean guri ceruco bideac idiguitera, Ama gozoa erregutu equijozu gugaiti ceure semeari; Jesus ona entsun eguiuz ceure Amaren erregubáce, eta iguzube indarra, yarraitu deyogun ceuben atsean bide gogor nequetzu oni erijotzaco lecuraguino, onelan gure pecatuben parcacinoia, zubén bijoen amodijoa, eta ceubéc ceruban icustia betico yaristi edo alcanzau daigun. Amen.

Jauna pecatu &c.

Aita gurea &c.

BOST-GARREN GUERALDIJA.

*Emen Simon Cireneori arraso eulzén Jesus-en
Curutzea.*

Jesus nequez yoiala
borregubaac ieusiric,
emon eutsén lagun bat
il etsedin bildurturic.

Emen laguna emotecó
etsan erruquitasuna ,
esqueguita icusi nay dabé
cerucó edertazuna.

Pensau eguzu cristinauba , yudegubén
amorruba Jesús curutzean yoitecó, bada bi-
dean il ez equijén bildurrez emon eutzén la-
guna.

ES CABIDEA.

¡Salbaguille maitea! cè nequez eta cé osta
gogorrean éguin cenduban calbarijora bidea,
bada Judegu arrigarrijac euraac uste eben-
ecé, ilgo ciniala bidean bertara eldu baño lee-
nago; eta bildur orregaiti emon eutzubeen
Simon Cireneo laguntzat. Erruquia Cirudi-
jén zuri laguna emotea, baña ona emen , zu-
ganaco amorruba-ren asmú-ric oquerrena:
Guichi derichue oīr artean éguin deutsubee-
na; ez-ta oraindimo ondo azetu zure contra
dauqueen amorruba, euren escu crubelac-
gaz gura zaitubec yosi curutce lotsagarris-co
orretan, eta edan eragui, Ainguerubáć ba-
ratsan esquiní eutsun caliza garratsa-ren as-
quenengo ondar zaminac... Iguzu, Jauna-
eeure nequeen erruqui andi bat, onelan ceu-
re gustuba eta borondatea eguiteco, mundu-
onetaco atseguináć, ostico petutecó, eta gu-
raari edo deseо andi-bat ceugac ilteco, secu-

la-co gozadit zaiguzan. Am. Jauna pecatu &c.
Aita gurea &c.

SEIGARREN GUERALDIJA.

Emen aurquitu evan Veroniquiac.

Veroniquiac siqueta-arren
Cristo-ren izardija,
eun garbijan atara dau
Jaun onen arpeguia.
Nos bait Jesús laztana
aurquitu dozu erruquija,
baña gueijago-gaz emon dozu
erruqui onen zarija.

Pensau egui zu Cristinauba emacume arga
baten sendotazuna, yudegu amorrotubeen
ardura baga zartu zanean Jesusi arpeguia
garbitutera.

ESCABIDEA.

¡Gueure Jesus edertazun eguijazcoa-ren ispi-
llu ederra! eta ¡ce ezain ichi zaitubeezan gure
pecatubaac! bada zu izanic Ainguerubeen is-
pillu loi bagtua eta guiza-seme guztijeen ar-

tean ederrena, guelditu yatsun arpegui gus-tija, aimbeste yotegaz baltziturie, anditu-ric, eta ants guztija galduric, eta izardiz, autsez, chistuz, eta odolez loitu-ric; Eta ichura galdu onetan cinoazala, erruquiz bete-ric eldu-zan Beronica erichon emacumē zamur-bat, eta borregu-been bildurráć alde batera hota-tá, gentedi andi baten arteti zartu-ta, bere bu-ruban eroian eun garbija-gaz, sicutu eutsun, ceure arpegui odolez ezaindu-ric egoana, eta eguité-có andi onen pagu-tsat emon ceutsan bere tocan ceure arpegui eder-aren irudija edo formia... ¡Ay ceruco bildotz orban ba-guea! ¡Cembaṭ costetan yatsun guizonen eroste edo redenciñoia! bada izardiz-co eta odolez-co errequen artian naibague eta ne-que andijac-gaz, zoaz eurac-gaiti bicitsea emotera, eta ilte-co lecu itsalera eldu baño leenago iruntsi eraguiten deutsubeez agoni-jaco larritazunaac.. Iguzu, Jauna, pecatubeen damu zolija, ez bitez aldendu gure gomuta-tic, gu-gaiti irago dozuzanác, yosi-ric gueldi-tu bitez gure bijotsetan ceure neque garrat-zác, eurac alderatu gaijeezan pecatu eguiteti, alan guero izan gaitean duin icuste-có ceure arpegui eder orban baguea ceruco Ainguera-bac-gaz batera. Amen.

Jauna pecatu &c.

Aita gurea &c.

ZAZPI-GARREN GUERALDIJÁ

*Emen yausi zan bigarrenez curutzea-ren pi-
subagaz gure salbaguillea.*

Golpeca eta arrastaca
darriela bidean,
bigarrenez ezarri dabé
Jesús gozoa lurrian.
¡Ay! eta gure pecatubaac
cé aztunac dirian!
eta, ¡ce erraz pecatu-ra
bijurtu-ten garean!

Beguirea emen pecatubeen anditazunari,
aldatsa-en, igo-eran indarrac gustijác galdu-
ric, Jesús laztana yausi-zan bigarren bider-
rian, eta aurquitu eban erruqui-ja izan zan,
ostico puntazoca yagui eraguitea.

ES CABIDEA.

¡Bildotz errubaacoa! Ce humiltazun andi-
jagaz imini cinean ligoé gozetu eta odol-za-
lien erpaartean! Bada ucabilea, osticoca, eta

maquillaca, bigarrenez bota cindubeezan, ceure arpegui adoragarrijagaz lurra yoten cendubala, eta ceure ago gozoa-gaz mun eguiten ceuntsala, etseuncala noc escu ric emon, ez noc lagun eguin yaguitecó, ezpada osticadaca aurre eroaten ebeen, soca-caz arrastaca zure altazun edo majestade benegarrija lotsaquizun eta erubeldade andijae-gaz. ¡Gure animeen erosle laztana! gueu izan gara gueu, zuri onembeste neque ecarri deut zugunac : Gure pecatubaac izan dira zu bigarren aldijan luurrera ezarri zaitubeezan... Arren, Jauna, emon eiguzu gracija, gue mundutarren bildur baga-ric, gueuré pecatubeen penitencija eguinagaz, arindu daiguzan curutze astun orren pisubac guero onen zarijan ceugaz beti bici gaitezan. Amen.

Jauna pecatu &c.

Aita gurea &c.

ZORTZI-GARREN GUERALDIJA.

Emen berba eguin eutzeen Jerusalen-go alabai.

*Iltera lapur bat leguez
doiala Jesús laztana,*

Jerusalen-tarrai dirautzec

bijurturie eurac gana.

Pecatuba-ri negar

negar pecatuba-ri,

pecatubaac ecarri deustez

min ala oneec niri.

Pensau eguijzu Cristinauba, Jesus-en arduria guri eracusteco, bada nequez bete-ric erijotsaco lecu itsaltsura bicitza emotera joiala bere atsean joazan-ai esan eutsen: Jerusalen-go alabaac ez egui Zubé negarric eguin nigaiti cz-pada ceuben pecatubac-gaiti.

ES CABIDEA.

¡Oh Aita laztan eta maesu egui jazcpa! ¡Ce ardura andija-gaz eracusten deuscu-zun cerura-co bidea! bada nequéz eta alaz arnasea bete ecin icinoazala, guztija astu-ta guelditu ciñan eracusten, ceure atsean negarrez yoazan andra erruquiorrai, celan ez zuri ezpada eu-ren pecatubai eta eureen semeenai negar eguin bear eutseen... Ezagun da bai, Jesus laz-tana, gu-gana-co amodijoan ceure bijotsa erre-rie daucazuna; Ezagun da bai, guri salvaci-noecobideac eracustea-gaiti eta beste bagaric, ceru-ederrac ichi-ta luurrera etorri zareana; bada ceure arnasaic artu ecin acaz, ceure estutazun eta izardi larrijac-gaz, ceure agonija eta urrian daucazun erijotsea-gaz beragaz

aztuta gueldituten zará, ceure antsera mun-
duco nequeac eroaten, eta pecatuba-ri gor-
ratoz beguiratu-ten guri eracustea-gaiti.
Emon eiguzu, arren Jauna, ceure eracutsija,
emon ceuntseena leguez andra erruquior
onei, ceure icasbide edo ejempluba-gaz eroan
daigun poz andijagaz, naibaguezco edo mor-
tificaciñoeco curutsea, eta ceure laguntasu-
na-gaz negar eguin daigun, ez mundu-oneta-
co atsacabeac-gaiti, ez yasoten yacuzan guer-
taera charrac gaiti, eta ez luurreco ondasunác
eurac galdutea gaiti, ezpada ceure altazun edo
majestadien contra eguin doguzan deungaro
eguinac-gaiti, eta iguzu graciá. ceure pasi-
ñoe santuba, eta erijotsa negargarrizcoa beti
yogotan euquiteco, bici garean artu guztijan.
Amen. Jauna pecatu &c.

Aita gurea &c.

BEDERATZI-GARREN GUERALDIJA.

*Emen guztiz ucatu-ta guztiz indargatua yau-
si zan irugarrenez.*

*Arnasaric artu ecin dá
aoa zabalie luurrian,*

irugarrenetz dago Jesus echunie curutce pean. Ez dago here erruquiric ceruban, ez luurrian, Ez da inor asetu-ten illie ieusi artean.

Pensau emen Cristinaubac, ecimbat bider yausi garean pecatuban, eta cé curutce astunác izan garean Jesus entsat.

ES CABIDEA.

¡Ce ieusgarri itsaltsuba daucagun gueure beguijeen aurrean! Irugarren uldijan dago guztija odoltu-ta, curútce peti yagui ecinic indar guztijeen yaubea, eta irugarrenez luurragaz bat eguinie, araco ceruben poz-garri dan arpegui benargarrija. ¡Baña! ¡Ce egoqueratan, Jaungoico altsuba! Cé egoqueretan imini zaitubé erijotsa-co lecura eldu baño leenago? ¡Neure animea! ¡Nor eta da araco curutse pean guztija odoltu-ta eregui ecinic dogoana? ¡Nor ete da araco bere arpeguija luurragaz bat eguinie daucana? ¡Ay!... ¡Ay! esan al baguinai odolezco negarraegaz : Ashe dá ceruco erreguea, ceinen aurrean itsal santuz bete-ric dagozan serafinic eregujenac: Ashe dá Jauna, Sodoma eta beste uri edo ciudadiac cerucó subagaz autz bijurtu citubana: Ashe da Jaungoicoa, Faraon anditsu-

baren martizdi edo ejercitu icaragarriscoa ichasoan ondatu-rie ichi ebana. ¿Noe bada alan Jaun bildurgarrija, noe alan argaldu, eta indargatu dau, ain zarri luurra yoteragino, zure altazun ain itsal andicoa? ¿Noe aimbesteraño macaldu eta aricatu dau, indar guztijaac bere escu barruban daucazana? ¡Ay Jauna! Gure pecatubaac aimbeste gach zugan eguiñ badabé; zure al edo poderijoa pecatubeen orbanic inos beragan izan ez dabena alan aspiratu-ta ichi badabé; ¡Cer eguiñ izan-go ez dabé gugan, pecatu orreec eguiñ izan doguzanoc-gan! Gure pecatubaac zu lurrera bota zaitubez? Gure eguiquera charrazu alan, ezaindu-ta ichi zaitubéz? ¡Ay boda! ¡Cé baltsitu eta ezaindu-ric egon-go direan gure animaæ!... Bigundu eguiñ Jauna, gure bijotz arriseoac, eta emon eiguzu pecatubeen gorroto andi-bat, gueure beguijeeta-co negarracaz garbitu erai-guzuz gueure anima-eó orban eta ezaintazunac, alan munduko ego-taldi labur ecer ez gogai carri au, pecatubeen arri labanez bete-au amaitu edo acabau denian eregui gaizuzan ceru-có gloriya goi ederra. Amen. Jauna pecatu &c.

Aita gureu &c.

AMAR-GARREN GUERALDIJA.

Emen billostu ebeen ceruko erreguea.

Gu billohestute-arren sedusingo ib
pecatuben yantsitic, ob-otiblang et
ceru luurren yaube dana
guelditu-da billoshic.

Tiraca ta indar-ca
erantsi-ten eudela,
odolezeo iturrijaac
yausten cirian luurrera.

Beguira-emen, cé aricatu-ta eldu-dan Ainguerubeen erreguea, mundubac icusi dabén lecu-ric itsaltsubenara; eta horregu-baac eldu ta berpertatijan, ligoe batsuc leguez bere gañera ezarri-ta, beguira, cé lotsaquizun ta gogortadacaz quendu eutseezan, bere gorputz zauritubai oratu-ta eucazan soñecoac.

ESCABIDEA.

Jáunic aberatsena! ¡cerubaac izarrez, ce-
laijaac loraz mundu gustija edertazunez, eta

arbola-guiñocoac frutu eder icusgarriz yasten dozuzana! ¡Cé lotsaari gogorrean icusi cenduban ceure buruba! araco billosh billoshic nařru gorrijan mundu bete lagun-en aurrean ichi cinduezanean! eta ¡Cé min icaragarija ceuria, baperé erruqui ta bigun bagaric indar andijacgaz tiraca quendu eutsu-beezanean, ceure gorputse-co aragui eratsi-jai itsatsi ta egozan zoñeco odo/dubac!... Lutoz yantsi zaitecee ceru altubaac, eta illundu eguiubez ceubén argui ederrae, eztaldu-ta guelditu-dedin, mundu guztijaren aurrean billoshtuta, lotsaturic dagoan ceubeen éguillea. ¡Aushe Jauna, ecarri deutsubee gueure pecatuetaco nabarbenquerijac! ¡onetarash ecarri zaitubé gure andi guraari eta arroquerijac!... Arrera, Jauna, idgui eta quendu eguiuz, munduko zoraquerijeen zalletasun, ta luurreco atseguin guzurrezco-en guraari edo deseoa, ta emon eguiuzu nequeen egarri andi-bat, alan ceruban glorijaz yantsiric ceugaz beti bici gaitezan. Amen.

Jauna pecatu &c.

Aita gurea &c

AMAICA-GARREN GUERALDIJA

Emen guztiz gogor yosi ebeen untsiacaz curutsian.

Ecu oñac untsiacaz
curutse baten yosi-ric
esquegui-ta dagó Jesús
miuez il ten gu gaiti.
Iru atseti cerú luurrae
dinguilliscá daucazana
iru untseti curutse baten
dinguillizca dago bera.

Beguirea emen Jesusi escu oñac intsecaz
curutsian yosi-ric agonija illun itsal iearaga-
risco baten dagoala, baña oraindi bicirie.

ES CABIDEA.

Ara emen, Jesús laztana, mundu zoroac
ceure erijotsan opa deutsun oea. Ain ne-
quiesca lepo gañean ecarri dozun curutse
bildur-garriz-co orretan, ain arnasa estuba-

ez ecarri dozun zur itsal orretan yosten, zaitubé escu onetati burdinazco untse lodijacaz! ¡Ay gueure Jesús gozoa! ¡Cé arrigarrija dozun oé ori! ¡Ay gure animaco redentoria! eta ¡cé garratz mina, araco ain egarri andija azetuteco, edo aimbeste peneen ozagarri-tsat biaztunagaz naaztu-ta emoten deutsubeen edateco ori! ¡Ay Jesus maitagarrija! ¡Cé indar andijacaz tirazo-ten deutseen ceure gorputz guztiz sántuba-ri aec borrego mandaricatubaac, azurraac guztijac euren lecubetati ateraten deutsubeezala! ¡Gueure bijotseco poza! ¡Cé estuba eta cé necosoa dan au oe au! ¡Ceruco eguzqui eder arguija Aingerubeen euren poz-garri zareana! ¡Cé lárrí, itsal, ta illundu-ric zagozan, Marija Virginearen seme santisimoa! Eta zu alan icusi-ric, cé aleguinacaz atara bear doguzan, gue gueure gorputz ustel, eta ilcorrai emoten deutsaguzan atsegui loi, eta poz zoro cital gargarrijac. Yosi eguiuz, Jauna, yosi gure bijotsaac ceure bildurtazun santubaren untse zolijacaz, ibilli ez gaitezan zoro eguinie, pecatubeen vide guestuetati; Nequeac izan bitez emen gure poz-garrijaac, guero betico atseguintazunaceruban izateco Amen. Jauna pécatu &c.

Aita gurea &c.

AMABI-GARREN GUERALDIJA.

Emen il zan Jesucristo gure Jauna.

Guizonai ez emote arren
beticó erijotsia,
Jaungoicoa-ren semiac
galdu dau bicitsea.
Il-dá pecatarijaac
Il-da salbatsallea,
curutse baten emon dau
atsenengo arnasia.

Beguire emen ce lotsagarrija izán zan
mundubaren beguijetan, ta lapur bijen er-
dian Jesusi emon eutsen erijotsia.

ES CABIDEA.

¡Oh cé gach icaragarrija dan pecatubai
bada bera-gaiti dacuzeu curutse baten es-
queguita illic Jaungoicuaren semia bera!
¡Gutzijeen bicitsea, luurreco abereguinocoa!
izatia emoten deutsazuna! ¿Noc alan il zai-
tuz? ¿Cé escu crubelec quendu deutsubé zuri

bicitsea? ¿Noc baña nóc imini zaitu egoquera negar-garrisco orretan? ¿Cé on icusi dozu gugan aimbeste neque lenengo iragota asquenez gu gaiti bicitsea galdu-teco? ¡Baratsa edo ortu santu-co larritasunaac bost milla azote esquerga, arantsazco coroe itsaltsuba eta pasinoe negar-garrija; ¿Ez ete dira asco izan gu pecatu-peti aterateco, bicitsea galdu baga-ric? ¡Gure beguijaac! ¿Nozco doruez negarraac? ¡Gure Jesus bijotsecoa! ¡Gueure bijotse-co bijotsa! Orainche dozu gu-ganaco erruquijaren aldija. Gueu gaiti il zara; Gueu gati guelditu zara ezqueguita arbola altu orreta-ti, ceure zanac guztijaac udol-ostu artean; Gueu-gaiti azquenez galdu dozu bicitsea lapur bijeen erdijan, ain lotsaari andijagaz. Illundu da cerubá; icaratu da luurra; idigui dira obipe edo sepulturaac; des-eguin-da templuco velo edo cortinia; erdibitu dira arrijaac; negar eguin daigun euracaz batera guebere salvaguillearen erijotsa negar-garrizcoa; apurtu bequiguz damuarren gueure bijotz arriscoac : il bequiguz mundu-co gaucetara-co poz guztijaac : gorrotoz beguiratu-ric pecantuba-ri, eta aldendu-ric secula-có bere bide deungueetati, iraun daigun erijotsa guiño ceure serbicio santuban, alan guero erijotsa ostean ceugaz beti ceruban bici gaitezan.

Amen. Janna pecatu &c.

Aita gurea &c.

AMAIRU-GARREN GUERAALDIJA.

Curutseti gorputz, santuba eretsi-la Ama birgineari altsoan imini eutseen lecuba.

Espiritu Santuba-gandi
izatia artu ebana,
eta Ainguera-been poza-gaz
Belen-en yaijo zana.

Ama minez gañeztu-bac
dauco altsuan zaoriz illic
bere semia ete-dan
ezagutu ecinic.

Emen dauquee gure bijotsaac cer asco zamurtu, icusi-ric Sion-go doncella ederra; bere seine Absalon, Absalon bere seme eder maitagarrija zaoriz il-da altsoan daucala.

ES CABIDEA.

¡Martire guztijeen erreguina! naibaguez ta larritazunez betea! ¡Cé irago-ric, eta conorte baga-ric guelditucó yatsun animea! eta ¡Cé larri bijotsa! araco icusi cendubanean alt-

soan illic ceure seme bacarra, eta zaitituri, Espiritu Santubáceure erraijetan zortueban gorputz ederra. ¡Noc esan, ez noc go-goaz bere ur emon, zure bijotsean irago ci-rian nequeai, araco ain urreti icusi ceuntsazanean bere buru eder arantsaz galdu-bá, ar-pegui odolez atsituba, escu oin untse zorrotsez zulatubáce, zolbarda azoté gogorrez apur-tu-báce, albo lantsa crubelagaz idiguija, eta gorputz guztija buruti biatsera dana zaori bat egún dá guizonen irudi edo antsie bere ez eucana. Beguira ondo cristiñau-báce, ete-dagoan munduban, bere nequiacaz bardindu leijan neque-rie : eraguiten ditu bere beguijac cerura, ta dacuz gustija, eclipsau edo lutoz yantsiric; beeratu-ten dituz luurrera, ta guztija dacuz icara-tu ta illunduric; bijurtu-ten ditu bere altsora, eta, ¡an? ¡Ay!... eta, ¡an?... Ez-dau an icusten beste gauzaric...

Odolez beterico azur pillo bat baño. ¡Ay Ama, nequetsuba! Ichasoa duin andija da zure larritazuna; martire guztijeen alamin edo tormentubaac eztauque cer icusi zure nequeacaz beste guztijeen gañeticoac dira zure atsacabeac ; Damu dogu, Ama maitea, gue gueure pecatubacaz zu onetara ecarrija ; damu dogu gueure eguiquera chaarracaz zuri aimbeste naibaga emona, ez-dogu gueijago pecatu-ric gura; zure eta zure semia-ren borregubaac gu izan bagara, ceugaz batera ne-

gar eguiten gueure egunaac amaitu gura doguz. Ama zaminduba artu gaizuz, arren, emen semetzat, guero beti egoteco ceruban euri emoten amatazun onen esquer gozoac. Amen. Jauna pecatu &c.

Aita gurea &c.

AMALAU-GARREN GUERALDIJA.

Cristoren sepultura santuba, ta ama birginea-ren bacartada illuna.

Altzoti quendu eutseenean
bere semien gorputza,
Ce illun larri guelditu dan!
Ama tristearen bijotza,
Ichaño-co olatubaac leguez
emen bai naibagueac,
iruntsi citubala
Ama minez betiac.

Pensau eguzu cristiñauba, celacoa izango zan Ama-birginea-ren larritazuna, altzoti quendu eutseenean bere semie laztana, eru-co eguzqui ederra, obipe edo sepulturan zartseco.

ES CABIDEA.

¡Oh Ama-ric errucarrijeena! ¡Ce bacarra ta illuna guelditu zarean ceure beguijeetaco argui ederra bagaric! ¿Non dozu ceure seme maitia? ¿Non da, Ama larrituba, ceure bijot-seco seme bacarra? ¿Non orain artu-co dau atseguin apur bat zure bijotz estu-orrec? Orain artean illic baño ezpada bere, icusten izan dozu ceuré semea; Baña, ¿orain? Pozaldi gozoz eta atseguintasunez, betetan izan deutsu orain artean ceure bijotsa: Baña ¿orain? ¡Ay! Ar-losa astun pisutsu batec eztaldu deutsu beguijeetati, eta ez-daucazu iñon bere atseguin garri-ric. ¡Ceru sabaletan euretan cabidu eein dana, obipe edo sepultura estu baten dago zarraturic! ¡Ceru luurrac argui ederreñ yantsiten ditubana, arri gogor batec dauco eztaldu-ta illunduric! ¿Cé poz-egaz bada, Ama erruquigarrija, cé poz egaz yoan-go zará echera, ceure seme maitia bagaric? ¿Cé arnaza-gaz bijurtuko zara barriro, leen bere atsian negarrez irago zarrian bide itsaltsu orretati? ¿Ez ete da egongo erruquizco personaem bat, zuri lagun eguiteco aimbeste nequeen artean? ¡O ainguerubaac eta criatura guztijaac! Gueure Erreguiña oni lagundu dejogun bere luto eta bacartazun triste onetan... Gugaiti icusi dozuezan necaaldi eta larritasunac-gaiti, es-

catuten deutsugu Ama seme bijoi, arren
eguin gaizuezala aurrerantsean, ceubei atse-
guin emon-go deutsugun langoac; garbituric
gueure bijotsác pecatubagana-co echunta-
zun, eta grinalda guztijeetati, obipe-tu edo
enterrau daigun euréan Jesus-en gorputz
adoragarrija, asquenen-go egunian biztu-ta,
ceubecaz glorijaz yantsi-ric egoteco eta de-
bocino ain santu onen zale dirianentzat,
daucazubeezan atseguintazunác gozeta-co
beti iraute edo eternidadian. Amen.

Jauna pecatu &c.

Aita gurea &c.

AMABOST-GARREN GUERALDIJA.

Jesús biztu ta Magdalenari agertu yacon lecuba.

Pecatarijac-gaz daucazala
bere atseguintazunac,
aituten emoten deuzeu
gaur Jesús laztanac.

Ezagutu daigun emen, cristinaubac, celan
maite dituban Jesús gozoac, pecatu-co bicit-

sea-ri ichi-ta, bicitsa garbi bategaz bere servicioa-ri yarraitu-ten deutseenae,

ES CABIDEA.

¡Oh Pecatarijeen aita erruquiorra! ¡Oh ardi galdubeen artsain arduratsuba! Bada, ogueta ama-iru urte-co nequiacaz, eta erijotsa crubel eta lotsagarri bategaz, munducó pecatu guztijeen quitu-garri edo satisfacionia ceure Aita-ri emon ezquero, iruntsi cinduzan erijotsiac, araco ainchina Jonás i-garlia balea erichon arrain andi batec iruntxi ebana leguez; baña Jonas ec berac arrain icaragarrisco-au goitu edo vencidu-ta, bere barruti iruga-rren egunian urten ebana leguez, alan zuc bere erijotsia eta infernuha goitu ta, urten cenduban irugarren egunian erijotsia-ren aoti, ez gueijago beragana bijurtuteco ¡Oh egun andi, egun pozez-co eta zorijontsuba! Ceru luur eta izatia dauqueen gauza guztijaac, dagoz pozez arritu-rie. Pozturic dago ceruba, canta zoñu gozoac dauqueez Ainguerubaac, eureen erregueac infernuba-gandi alcanzau daben goitute edo victorija-gaiti : pozturic dago luurra, bere negar eta illuntazunae quendu-co dituban argui izar ederra, yajorie dagoala-co, pozturic dagoz araco euren eguilea-ren erijotsan aimbeste atsacaba aitu-ten emon ebeen egasti eta abere-guiñocoac... Poztu bedi bada

Elesha Ama Santea, bere esposoaren goi-putz eta odol adoragarrija-gaz aberastu-ric guelditu dalaco, eta canta soñu Ainguerus-coac-gaz aitu-tera emori daijala gaur bere poza, bere seméac infernu-co, cateetati libre guelditu direalaco. Poztu gaitecen gu bere pecatarijac, bada gaur idiguiten dira, lenengo pecatu-ti eta oin artean zarratu-ric egon dirian ceruco ateac; eguin da gure erremedijoa; eldu da gure eroste edo redencinoia; Poztu gaitecen asquenez, Jesus lazstanac bere atseguin eta pozac pecatarijacaz daucazalaco, bada deuseun amodijoa, aitu-tera emote-arren bere lenengo aguerpena, Amas ostian, eguin deutso emacume pecata-ri bati bere edertazun eta atseguinez yantsi-ric glorija-co lau dote miracagarrijacgaz apain-dtuta milla eguzqui baño eder eta arguijago. ¡Oh Zorijoneco Magdaleniac bere pecatubai eguin eutsazan negarrac! ¡Oh Zorijoneco mundubari eta bere arrotazuna-ri eguin eutsan betico agurra!... Ceure viztuera santubagaiti viztu gai-zuz, Jesus gozoa, pecatu-co erijotsati gracia-ja-co bicepsara baña ez leengo ciquinquerijetan aoraiño zartu-ric ibiltzecó; ez leengo pecatubeen sepultura ustel eta atsitu-ra barriro bijurtateco, ez; ezpada ceure pasiñoe-co itsaltazunac getre bijotsian yosi-ta, ceure legue santuba osoro gorde-ta, agur beneta-koa pecatuba-ri eguin da, ceure servicijoan

bici izateco, eguin deuzeuzun redeneinoinagaiti, ceuri esquer oneko izateco, artu dogun gracijan sendatu-ric, garbitazun obetan erijotsaguino iraunic, emon daygun ceure adisquidetazunian gueure atsenhengo arnasia, icusi zaiguzan egun -en baten arpeguiz arpegui zu edertazun guztijeen edertazuna, ainche alabetaco cerutar guztijacaz batean. Amen. Jauna pecatu &c.

Aita gurea &c.

Jesus cerura igo zan egunera-co oracinoia.

¡Jesús laztana! argitu-ric bada illuntazu-nez beteric egoan mundubá ceure predacinoia-gaz, eta atara-ric guizona erijotsa cruel bategaz demoninoaren menpeti, yatsi ciñan Abraham-en altso edo senora, non ceuncazan icharo-ten munduba-ren asijera-ti, eta ordura-arteco justubaac, eta viztu-ric euracaz irugarren egunian, irago cenduzan berroguei egun munduban, eta eldu yatsungu-gāndī alde eguiteco demporia, yoan bear cenduban ceure Aita-gana, eta onetaraco batu-ric ceure Apostolu eti icastari guzti-jaac, igo cenduban erracaz, Olivete derichon mende eregui batera, eta ainche ceure azquenengo bedeincaciñoiaec guztijai ezarri-ta, Abran-en altso edo senotí atara cenduzan santubacaz inguratutu ta triunfoz edo garait-

šaz beteric igo cenduban ceru ederrera, non
zagozan izatia dauqueen gauza guztijaacbaño
gorago, ceure Aitac berac beste escubide-
gaz... Ain irrime pecatubac zarratu cituban
atiac idigui-ta, bere al edo podere guztija
demoninoa-ri quendu-ta, Jaungoico ta gui-
zonen arteco haque zorijontsubaac egun dá,
bijurtu ciñan barrío gure arteti ceure Aita-
gana. ¡Oh cé beste modutan ichi cenduban
munduba, Jesús laztana, aurquitu ceuduba-
neti! ¡Ceru luurrac alabau zaijeezala, egun
cenduzan eguiquera arrigaari, eta mirariz-
coac gaiti!... Fede osoa-gaz sinistuten dogu,
bigarrenez yatsi-co zareala ceruti luurrera,
baña lenengo etorreria ain beeratu-te edo
humiltazun andijacaz izan bazan, yatsi-co za-
realo bigarrenez majestade edo anditazun a-
rrigarrija-gaz odeiz-co trono edo yarleu
eder baten, gure redencinoe-co curutse san-
tuba aurrian dozula, guizon, Ainguero, eta
demonino guztijaac adoraú-co zaitubezán
modubán, gueure bicitsa-co contu ciatz eta
estubaac artutera. ¡Cé humildu-ric egon-go
dirian orduban luurra-ri icara eragin eut-
seen errgueac!... ¡Cé larrituric aurquituco
direan ordubaň, munduba doctrina ustelduz
atsitu daben Filosofo arruac!... Egan itsal-
aren gomutia zartu eguizu, Jauna, gaur-ga-
nic gueure bijotsetan, azartu ez gaitezan le-
curic emoten gueijago gúgan pecatuba-ri,

gorroto geijago-gaz beguiratu dei jogun eri-jotsia-ri berari baño; merecidu daigun asquenez gueure gañian artutia, araco autu edo escojidubai ezarrico deutseezun bedeincaciñoia, euracaz batera yoan gaitezan ceru ederrera, mundubaren asijerati zure Aitac justubeenztat prestau-ric daucazan atseguin edo contentubaac gozetara. Amen.

Aita gurea &c.

BARICU SANTU

GOSHERA-CO GUERALDIJAAC.

Egun onetan zazpi Elesha icusi edo visitau ta irabazten dira Erronia-co pareamen edo indulgencija guztijaac, eta bardin irabasten dira, Eles-ha bat baño eztagoan lecuban, bera zazpi bider icusijagaz.

Emen iminten deutsudaz ataraco gogarte ta oracinoiac.

LENENGOA.

¡Jesus ona! irago-ric bada ain gau nequetsuba, soca sendo eta catee astunacaz lotu-tá, atara cindubeezan gosh-aldean Caifas-en echeti, ta bultsaca ta eztropezuca lantsian

hein luurre-ra ezarten cindubeezala, ta yaus-te bacochean zauri barrijaac ceure gozput-zian eguiten yatsuzala, eroan cindubeezan Pilatos-egana; ceñec ezaguturic erru baacoa ciñeala, bialdu cinduzan Herodes-egana, eta onec bere itaune-ai yaramonic eguiten ez ceuntseelacó, zorotsat artu-ta yasteco zuri zar batiegaz bialdu cinduzan barriro Pilatos-egana, berácr erabagui eguijan ceure erijotsaco condenacinoia. ¡Oh cé humiltazun andijagaz daroazuzan, Jesús laztana, bateti bes-teraco bideetan emoten deutsubeezan ucabi-llada, ta belar ondacoac! ¡Ce ishillie eta hu-millie entsuten dozuzan, infernu-co canalla areec Juez aren aurrean eraguiten deutsubeezan guzurrezco testimonijoac! ¡Cé icas-bide andijaac ichiten deuscuzuzan, Maesu yaguintzuba, gueure andi-uste edo soberbi-ja beeratuteco! Iguzu, Jauna, escuba gue paciençijatan eroan daiguazn erbeste oneta-có yasoera char ta naibagueac, ceure antsera bici izanic munduban izan gaitean ceure be-tico lagun ceruban. Amen.

Orain esango dozuz bijotzeti sei Aita gurea eta Ayemarija; eta alan esan-go dozuz Guera-aldi bacocha-ren ondoan.

BIGARRENA.

¡Jesus gozoa! ezaguturie báda Pilatosee

Escriba eta Fariseo-en itsumendija beeratute arren modu-ren baten, euraac ceugana-co euqueen amorruba, aguindu eban guztiz irrime azotadu cenguijeezala, ta berdigu infernutar-areec berpertatijan metarri edo pillar gogo bati lotu-ta, cordel morapildubacaz ta abereen ugal sicutu batsucaz, emon eutsubeezan bost milla ta aiinbeste azote, ceure gorputze-co aragui zatijaac gora goratan ereguita azurraac aguirijan ifini artean... Iguzu, Janna, gracija gueure bijotsaac mindu baga-ric, eroan daiguzan, gueure pecatubeen ordena-co bialdu-ten deusczan azotiac, euracaz quitutu daiguzan gure pecatubeen zerraac, gueure bicitsa-co contu ciatz eta larrija emotera yoan baño leenago. Amen.

IRUGARRENÁ.

¡Jesus lastana! ascatu-ric bada lotu-ta cengozan pillar-eti, yausi ciñan auspaz ceuc eguinico odol pozu-ra, non luce echun da, ceure odol-eten eztaldu-ta, cengozan eregnic, azotien azotez odol guztijaac atara-ta, indarren posca baga-ric cengozalaco. ¡Jaungoico andija! ¡Cerutar-en alabantsaac ichi-ta munduba salveta-arren, guizon-en artera etorri zareana! Aushe da mesede ain andijeen ordez gugandi artseñ dozun zarija ¡Ay! eta cé zamin bijurtu-ten yatsuzan, gue ain

erraz iruntsi-ten doguzan peçatubaa!c... Ezagutu eraiguzu, Jesús gozoa, ce erreric dagoan ceure animea gu-ganaco amodijoan, berorren gomutia-gaz ishetu dedin gure bijotsetan zu ganaco amodijo su ta gar andico bat, orregaz zu bijotseti maite izanic, bici garean arte gustijan, eldu gaitezan gue-ro, ceu beti maite izango zaituguzan ceru eder-era. Amen.

LAUGARRENA.

¡Jesus bijotsecoa! eregueric baña, gustijori odol-etai naaztu-ta guizon-en irudi edo ichura baga, ceure aragui uratubaac capazar bategaz eztaldu-ta, imini cindubeezan yar lecu baten; baña ez acetu-ric zugan eguin ebén carnicerija gogorra-gaz, ez erruquituric icuz-garri negar-garrizco orretan ceu icusijagaz, asmau ebén, guizon-en gogora eldu bere cein leitequean tormentu mueta edo genero barri bat, bida inguratu eutsubén ceure buru guztija, beguijeetaraguino iragoten cirian arantsa zorrotsacaz, azoteac ichi eutsubeezan odolaac, curacaz atara-teco, eta emonic esenra cañabera bat, chiztu ta gorro loi atsitubaac ceure aurpegui beneragarri-ra ezarrita, echuten cirian burlaz belaun-bico ceure aurrean guzurrez-co adoracinoiac emoten eutsubeezala... Negar eguin egui Zubé,

Ainguero ederraac, icusi-ric ain ichura gal-duban, ta guizon gaisquelle, edo infame bat-zubeen burle-garri eguinie, araco ceruban aimbeste itsaltazun edo beneracinoe-gaz adoretan dozubeen erreguea... Coroe itsaltsu orrec emon eutsuzan min ala edo tormentu-baegaiti escatuten deutsugu. arren, atara daizuzala gure bijotseti pecatubén sustraijá, eta arantsaorrén puntac imini daizuzala eu-rén ordean, ceuré bildur santuban gueure egunaç emon daiguzan, eta ceure glorijaracó coroea beticó irabaci daigun, Amen.

BOST-GARRENA.

¡Erregue guztien erreguea! bada ceuré gorputsecó araguijac azotez birrindu-ta, arantsazeo coroé eta zoiñecó gorri eten hategaz atara cinduzan Pilatos-ec baranda edo balcoé batera, an egoan gentedi andijari era-cuera, uste izanic, zu ichura galdu orretan ienstea bacarríe, asco izango zala, euren bijotz arritubác zamurturie gueldituteco. Baña ¡Ay bildotz orban baguea! ya dagoz ligoé gozetubac ceure odol errubácoae iruntsiteco egarrijagaz, eztira betetan eurén guraari amorratubác, ceu arbola bateti ezqueguita illie icusi artean, eta orregaiti deadarrez eta aó betean ecer ez palitsan leguez, escatuten diabé ceure odola eta erijotsea. Ceure errai

zamur eta bigunaegaiti gura izan eguizu, arren, Jesús laztana, areee baño gu obeto baliotia ceure odol eta erijotseagaz, odol orregaz garbitu daiguzan gueure animaco orban eta ezaintazunac, eta garbitazun onetan iraun daigun mundu onetati urten artean, modu onetan zartz gaitezan, ceure erijotseagaz idogui ceuzeun betico glorijara. Amen.

SEIGARRENA,

Zure bijotz caridadian erreric dagoanentzaeo, guichi dira, Jesús laztana, oraindano necaldi arrigarrijac, eta redencinoe-co escutapen edo misterijo veneragarrija-ri betetazuna osoro emotecó, curutse esquerguea lepo gañean cendubala, bere pisubagaz gorputz gustija aricatu-ta, aurpeguija odoltu-ta, belaunac icara eta alborutz-ca yoan ciñan ainchina Isaac leguez calvarijo-co mendira, gente talda andi bat atseti burlaz cendubala. ¡Glorijaco Erreguea! ¡Gueure animeen yaube bacarra! ceure aurpeguico jarritasunac aituten emoten dau, cé estuturie dagoan ceure bijotsa. ¡Ay! eta, ¡cé urcamendi lotsagarrijan zoazan enotera ceure atsenengo arnasia! Urten eguzubé Sion-go alabaac, icustera Salomon baquetuba, ez lerez ezpada arantsaz beré buruba inguratutu, pregoe eta deadar lotsagarrijac gaz berac daroian zur itsalean, bicitsea quentsera daroiela.

Iguzu, Jauna, indarra penitencijacó curutzeagaz ceure oin-atsa santubeen yarra jibilteco, ceu cerubetan icustera eldu artean Am.

ZAZPIGARRENA.

Eldu da Salbaguillea, arnasarie artu ecinda agonijaco larritazunaç-gaz erijotsaco lecura; eldu da Abrahán-en semia mendija-ren guenera, bere bicitsea-ren sacrificioa Jaungoicoa-ri esquinitera; Ya dagoz prest ligoe amorratubaac, erijotsarie gogorrena emoteco, osasuna mundura ecarri dabenari; ya dago beguira Cain madaricatubá bere atsamarragaz bicitsea quendutecó Abél bere anaije santubari : eta lotsagarrijagoa izan cedin bere erijotseä quentsen deutséz indarrez bere aragui eratsijai itsatsi-ta egozan soñecoac; ichiten dabé narru gorrijan buruti biatsera atal oso bagarie odol errecaæ darijozala, eta ez asetu-rie onegaz ereguiten dabé gora goratan, escu onetati untseægaz curutsean yosita; non zotin ta naibague artean, atsacabe eta cispuru artean emoten daben bere atsenengo arnasea. ¡Oh Absalon ederra! Ya icunten zaitugu arbolati dinguillisca guizon-en ants edo ichura baga: ¡Oh Adan benetacoa! ya igo dozu arbolea-ren gañera bicitsea-ren frutu gozoac mundubari esquinitera. Baña, ¡Ay! ¡Cembat costa yatsun erremedijetia, Adam

lenengoac ain erraz eguin eban pecatuba! ¡Cé zamina izan dan, beragaiti iruntsi bear izan dozun pasiñoia!.. ¡Cé bildurgarrija izan dan beragaiti artu bear izan dozun erijotsia! ¡Jesús ona! erruquitu zaite pecatarijocaz, ceintubeen billa yatsi ciñan ceruti luurrera; gure asco guriac ecarri cinduzan ezquero pecatarijeen artera, guganaco amodijuac irago eraguin eutsuzan ezquero pasiñoie itsal eta erijotsa lotsagarrijori, baquetu gaizuz arren, ceure Aita aserratubagaz, ain amodijo andijagaz curutsean yosteco emon cenduzan escubaac ezarri eguiuz gure gañera, eta aazturie asquenez geure dongaro eguinac gaz, eroan gaizuz ceure alboan il zan lapur damutuba eroan cenduban lecura. Amen.

Erroman estaciñoa dagoan egun gustijee-tan, Bulda Santuba euqui ta, bost altaraac icusi edo visitadubagaz irabasten dira estaciñoe ataco parcamen edo indulgencija, gustijaac, barriz bi bidar irabasten ditu, Bulda santuba eguijagaz gañeti, erosarijoco cofradijan zartu-ta dagoanac; eta parcacainoe oneec nai Buldiarenac, nai erosarijoco cofradijacoac dira garbitegui edo purgatorijoco anima triste arec gaiti ezarri edo aplicau

leizanac. Ona iminiric emen ataraco oraciñoe hat, cein aimbat zarrijen egun bear guenduquee cristinaubén icenagaz poztuten garean guztijoc, bici garean dempora illun eta negar-garrizco onetan.

ES CABIDEA.

¡Gueure Jaun eta Jaungoico andi eta guztiz altsuba! bada ceure outasunagaiti Elesha Ama santearen ondasuntegui edo tesorubén artean, gure pecatubeen parcaciñoaeraco ichi cenduzan, ceure semia-ren, bere Ama laztanaren, santu eta erutar guztijeen irabaste edo merecimentubaac, ichiten cendubala Erromaeó buru edo vicarijo nagusija, euraac gueuri dispensau edo emoteco escubideagaz.

Gueure otztazun epeltasun eta devocinoraren faltiac ez daiguzala galdu eraguin, baina bai emon eignu graciya, bear direan prestaera edo disposicinoiacaz eldarie, irabasteko, devocino santu onegaiti emonic dagozan parcaeiñoe eta graciya ugarijaae. Anima eta bijotz guztijagaz erregututen deutsugu onetaraco, arren gorde daguizula Elesha Ama Santea, eta eregui daguizula beragandi ceure aserrecuntzaco besoa, batez here aimbeste arerijo daucazan dempora onetan, infernubá, Jaungoico ta religinoe bagaco guizon galdu batubeeen bitartez, ain guerra bicija

eguiten deutsan dempora negar-garrizco o-
netan indartu tá zabaldu daguizula mundu-
co bantzér guzti jeetara, ceuc ceruti yatsi cen-
duban religiooe santuba, munduba zorijon-
tazutiez bete daben religiñoe Jaungoicozcoa,
castigau eguiuz, Jauna, gueure pecatubaac,
bai; baña ez eiguazu, arren, emon castigu
guztijeeu castiguba, cein dan religiñoe baga-
rie ichitia; erbestetu eguiuz heregijaac, ta
religioiaren contraco doctrina loi, edendu
edo benenoz betiac; gueitu, religioia gor-
detaco eta beragaiti bicitsea emotecó, Eles-
hiaien semiac, yagon cristinau errijaac; zain-
du feder dunaac, parcatu gueure pecatubaac;
ondu pecatarijaac; argitu bein edo bein
guizon itsutu orreec, eta ceruratu aimbat laz-
terren, purgatorijoco presondegui itsaltsu-
ban eta ango su icaragarriscoen artean pe-
netan dagozan anima bedeincatu arec. Onez
gaineti erregututen deutsugu, ceure semiaren
ordeco luurrian daucazunari, emon da-
grijozula osasuna eta beår dituban arguita-
zunaac, egui daguizan aleguin guztijáe, zain-
duteco Elexia, zabalouteco religiñoia, erbes-
tetuteco heregijaac, ecarteco Elexiagana, be-
ré arerijo dirianac, eta bijurtu edo conver-
tiuteco pecatarijaac. Baita bere erregututen
deutsugu, guztijoc gaiti ezarri zan ezquero
ceure semiaren odol balijotsua, gracijan da-
gozanai iraun eraguin daguirozula garbitazun

eta santutazunian, eta pecatu ilcor edo mortalian aárquitu-ten dirianac, egoquera negargarrizco atati aimbat lasterren atara ta ecarti daguizuzala benetaco damutazun eta ezauberara.

Barristadu eta gueitutén dogú oraindáñoco guetire pecatubeen damúba, eta artuten doguz gogoac leenago viciás galduécó ceu gueijago iraindu edo ofendidu baño; itagoric gueure egun laburraac ceure servicijoan, eldu gaitecen onen zarijan, cerutar guztijagaz zuri betico bedencaciñoiac cantetara. A.

*Oracione au esanic eguingo dozu Altara
iauste edo visitea.*

Ara emen eusquerá garbijan erderazco naaste bagaric, beste oraciñoe guichi batsugaz naztean, calvarijoco gueraaldi santubaac erabilteco modubá. Gach egúin-go yatsu venturaz burulan artuten, güeraaldijac luciae direalacó, baña ez ichi orregaiti ezdá bearrecoa buruz icastia, bada bárdin irabacico dozuz paracacione edo indulgencias, eta atara ornura edo frutu ederraac, liburuti ondo eta erabagui iracurrijagaz. Ez egúiztu esan eusqueria iracurteco gacha dala, izqueta eder

au, izqueta gozotso au celacoa dan ezagutu-
ten ez dabeen ascóe, esan oi dabeena leguez,
bada gach erechiten badeutsagú, eusquera
iracurteari, ezda beste gauza gaiti atara oí-
tuten éz garelacon baño. Ez dago gauza er-
racie lenengoan, erderia nai beste edocein
izqueta modu eguiten da gach, icasi artean,
bardint yasoten da eusqueriagaz bere; zaletu
zaite iracustera, eta ieusi-co dozu, ez bacar-
ric gozo eta erraz, baita bere mesedagarrija
izango yatsula, eta guztiz mesedegarrija eus-
quera iracurtia. Berau ez yaquiteagaiti aur-
quituten dira aseo eta guztiz aseo euscaldun-
nen artean, erosario bat celan esan, mesa
bat celan entsun, eta confesioe bat celan
ondo eguin yaquin bagarie, eta curetarico
ascó urte osoetan escolan ibilijaac; eta au,
¿cegaiti? erraz da ezagutu...

Maitatu egizu bada euscaldun bijotcecoa,
ceure amaren bularragaz batera iruntsi cen-
duban izqueta gozo au, eta ieasi egizu, di-
rautsut barriro; eusquera iracurten, bada
eusquera iracurten icasijagaz, icasicor dozu
cristinau on bat izateco, eta devocinozeo bi-
citsa gozoari yarraitutecor bear dozun guztija,
deabrubaren asmuba da euscaldunai eusque-
ra iracurten gañafasotia, ondo daqui guzur-
raren Aita onec, cé zorijon ugarijiae yatorcas-
zan animea-ri liburu santubéen iracurtseti,
eta ezagutarie euscaldunac biar dan modu-

ban aituten ez dubeela, eta aituco bere éz da-beela erderia, eguiten ditu aleguinac, esacune guzurti batsucgaz eusqueria galefazoteco.. Baña éz yaramon eta yarraitu iracurteari, icasi daguizun diabrubaren asmubáe ezagutten, eta mundubaren eracuste loijac gorrotauric, erijotsa arteco egunaec Jaungoicuaren adisquidetazunean iragoten, luurreco egotaldi labur onen ostian igo daguizun beticó zorijontazunetara.

Lan labur onen zarijan azartutene naichatsu escatutera, erregutu daguijozula Jaungoicoari, aztu dedilla arren, nire dongaro egui-náegaz eta neure egún laburráe emon era-guin daidazala bere servicijoan, egún-en bat-en alcar ceruban icustera eldu gaiteeen.

Alan izan dedilla.

